Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

2. april 2019*

»Præjudiciel forelæggelse – afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse – forordning (EU) nr. 604/2013 – artikel 18, stk. 1, litra b)-d) – artikel 23, stk. 1 – artikel 24, stk. 1 – tilbagetagelsesprocedure – ansvarlighedskriterier – ny ansøgning indgivet i en anden medlemsstat – artikel 20, stk. 5 – igangværende afgørelsesprocedure – tilbagetrækning af ansøgningen – artikel 27 – retsmidler«

I de forenede sager C-582/17 og C-583/17,

angående to anmodninger om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Raad van State (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Nederlandene) ved afgørelser af 27. september 2017, indgået til Domstolen den 4. oktober 2017, i sagerne

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

mod

H. (sag C-582/17),

R. (sag C-583/17),

har

DOMSTOLEN (Store Afdeling),

sammensat af præsidenten, K. Lenaerts, vicepræsidenten, R. Silva de Lapuerta, afdelingsformændene A. Arabadjiev, A. Prechal, M. Vilaras, E. Regan, C. Toader og C. Lycourgos samt dommerne A. Rosas, M. Ilešič, L. Bay Larsen (refererende dommer), M. Safjan, D. Šváby, C.G. Fernlund og C. Vajda,

generaladvokat: E. Sharpston,

justitssekretær: ekspeditionssekretær M. Ferreira,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 4. september 2018,

efter at der er afgivet indlæg af:

– H. ved advocaat I.M. Zuidhoek,

– R. ved advocaat M.P. Ufkes,

– den nederlandske regering ved M.K. Bulterman og M.H.S. Gijzen, som befuldmægtigede,

* Processprog: nederlandsk.

– den tyske regering ved T. Henze og R. Kanitz, som befuldmægtigede,

– den finske regering ved J. Heliskoski, som befuldmægtiget,

– Det Forenede Kongeriges regering ved S. Brandon, Z. Lavery og R. Fadoju, som befuldmægtigede, bistået af barrister D. Blundell,

– den schweiziske regering ved E. Bichet, som befuldmægtiget,

– Europa-Kommissionen ved G. Wils og M. Condou-Durande, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 29. november 2018,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningerne om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandsstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne (EUT 2013, L 180, s. 31, herefter »Dublin III-forordningen«).

2 Anmodningerne er blevet indgivet i forbindelse med tvister mellem på den ene side Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (statssekretær for sikkerheds- og justitsspørgsmål, Nederlandene) (herefter »statssekretæren«) og på den anden side H. og R., der er syriske statsborgere, vedrørende afslaget på at behandle deres ansøgninger om international beskyttelse.

Retsforskrifter

Forordning nr. 1560/2003

3 Bilag I og III til Kommissionens forordning (EF) nr. 1560/2003 af 2. september 2003 om gennemførelsesforanstaltninger til Rådets forordning (EF) nr. 343/2003 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der er indgivet af en tredjelandsstatsborger i en af medlemsstaterne (EUT 2003, L 222, s. 3), som ændret ved Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 118/2014 af 30. januar 2014 (EUT 2014, L 39, s. 1) (herefter »forordning nr. 1560/2003«), indeholder henholdsvis en »Standardformular til brug ved afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse« og en »Standardformular til brug ved anmodninger om tilbagetagelse«.

Dublin III-forordningen

4 4., 5., 13., 14. og 19. betragtning til Dublin III-forordningen er affattet således:

»(4) I konklusionerne fra Tammerfors præciseres det […], at det fælles europæiske asylsystem på kort sigt bør omfatte en klar og brugbar metode til fastsættelse af, hvilken stat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning.

(5) En sådan metode bør baseres på kriterier, der er objektive og retfærdige for både medlemsstaterne og de pågældende personer. Den bør især gøre det muligt hurtigt at afgøre, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, for at sikre en effektiv adgang til procedurerne om meddelelse af international beskyttelse og for ikke at bringe målet om en hurtig behandling af ansøgninger om international beskyttelse i fare.

[…]

(13) I overensstemmelse med FN's konvention om barnets rettigheder fra 1989 og med Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder bør medlemsstaterne først og fremmest tage hensyn til barnets tarv ved anvendelsen af denne forordning. Ved vurderingen af barnets tarv bør medlemsstaterne navnlig tage behørigt hensyn til den mindreåriges trivsel og sociale udvikling, sikkerhedsovervejelser og den mindreåriges egen mening under hensyntagen til vedkommendes alder og modenhed, herunder vedkommendes baggrund. Der bør endvidere fastsættes specifikke proceduregarantier for uledsagede mindreårige på grund af deres særlige sårbarhed.

(14) I overensstemmelse med den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder og med Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder bør hensynet til familielivet indgå som et primært hensyn i forbindelse med medlemsstaternes anvendelse af denne forordning.

[…]

(19) For at sikre en effektiv beskyttelse af de pågældende personers rettigheder bør der fastlægges retsgarantier og en ret til adgang til effektive retsmidler i forbindelse med afgørelser vedrørende overførsler til den ansvarlige medlemsstat, jf. navnlig artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Med henblik på at sikre, at folkeretten overholdes, bør adgangen til effektive retsmidler i forbindelse med sådanne afgørelser omfatte både undersøgelsen af anvendelsen af denne forordning og af den retlige og faktiske situation i den medlemsstat, som ansøgeren overføres til.«

5 Forordningens artikel 2 har følgende ordlyd:

»I denne forordning forstås ved:

[…]

d) »behandling af en ansøgning om international beskyttelse«: samtlige sagsbehandlingsskridt samt alle afgørelser eller domme, der er truffet eller afsagt af de kompetente myndigheder vedrørende en ansøgning om international beskyttelse i overensstemmelse med [Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/32/EU af 26. juni 2013 om fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelse (EUT 2013, L 180, s. 60)] og [Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/95/EU af 13. december 2011 om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandsstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, og for indholdet af en sådan beskyttelse (EUT 2011, L 337, s. 9)], bortset fra procedurerne til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig i henhold til bestemmelserne i denne forordning

[…]«

6 Forordningens artikel 3, stk. 1 og 2, er sålydende:

»1. Medlemsstaterne behandler enhver ansøgning om international beskyttelse fra en tredjelandsstatsborger eller statsløs, der indgiver en ansøgning på en af medlemsstaternes område, herunder ved grænsen eller i transitområderne. En ansøgning behandles kun af den medlemsstat, som er ansvarlig efter kriterierne i kapitel III.

2. Kan det ikke på grundlag af kriterierne i denne forordning afgøres, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, er det den første medlemsstat, som ansøgningen om international beskyttelse indgives til, der er ansvarlig for behandlingen.

[…]«

7 Dublin III-forordningens artikel 9, der har overskriften »Familiemedlemmer, som er personer med international beskyttelse«, og som er indeholdt i forordningens kapitel III vedrørende »[k]riterier til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig«, har følgende ordlyd:

»Hvis ansøgeren, uanset om familien i forvejen var stiftet i hjemlandet, har et familiemedlem, der har fået tilladelse til at opholde sig som en person med international beskyttelse i en medlemsstat, er det denne medlemsstat, der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen om international beskyttelse, forudsat at de pågældende skriftligt har udtrykt ønske herom.«

8 Forordningens artikel 18 bestemmer:

»1. Den medlemsstat, der efter denne forordning er ansvarlig, er forpligtet til:

a) på de betingelser, der er fastsat i artikel 21, 22 og 29, at overtage en ansøger, der har indgivet en ansøgning i en anden medlemsstat

b) på de betingelser, der er fastsat i artikel 23, 24, 25 og 29, at tilbagetage en ansøger, hvis ansøgning er under behandling, og som har indgivet en ansøgning i en anden medlemsstat, eller som opholder sig på en anden medlemsstats område uden opholdstilladelse

c) på de betingelser, der er fastsat i artikel 23, 24, 25 og 29, at tilbagetage en tredjelandsstatsborger eller statsløs, der har trukket sin ansøgning tilbage under behandlingen, og som har indgivet en ansøgning i en anden medlemsstat, eller som opholder sig på en anden medlemsstats område uden opholdstilladelse

d) på de betingelser, der er fastsat i artikel 23, 24, 25 og 29, at tilbagetage en tredjelandsstatsborger eller statsløs, hvis ansøgning der er meddelt afslag på, og som har indgivet en ansøgning i en anden medlemsstat, eller som opholder sig på en anden medlemsstats område uden opholdstilladelse.

2. I de tilfælde, der er omfattet af anvendelsesområdet for stk. 1, litra a) og b), skal den ansvarlige medlemsstat behandle eller afslutte behandlingen af den ansøgning om international beskyttelse, som ansøgeren har indgivet.

Når den ansvarlige medlemsstat har indstillet behandlingen af en ansøgning, efter at ansøgeren har trukket den tilbage, inden der er truffet en substansafgørelse i første instans, sikrer den pågældende medlemsstat i de tilfælde, der er omfattet af anvendelsesområdet for stk. 1, litra c), at ansøgeren har ret til at anmode om, at behandlingen af vedkommendes ansøgning afsluttes, eller til at indgive en ny ansøgning om international beskyttelse […]

Når der kun er givet afslag på ansøgningen i første instans, skal den ansvarlige medlemsstat i de tilfælde, der er omfattet af anvendelsesområdet for stk. 1, litra d), sikre, at den pågældende har eller har haft mulighed for at anvende effektive retsmidler som omhandlet i artikel 46 i direktiv 2013/32/EU.«

9 Forordningens kapitel VI, der har overskriften »Procedurer for overtagelse og tilbagetagelse«, indeholder forordningens artikel 20-33.

10 Dublin III-forordningens artikel 20, stk. 5, første afsnit, er sålydende:

»Den medlemsstat, som den første ansøgning om international beskyttelse er indgivet til, skal på de i artikel 23, 24, 25 og 29 fastsatte betingelser og med henblik på at afslutte proceduren til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, tilbagetage en ansøger, der opholder sig i en anden medlemsstat uden opholdstilladelse, eller som dér har indgivet en ny ansøgning om international beskyttelse efter at have trukket sin første ansøgning, som er indgivet i en anden medlemsstat, tilbage under proceduren til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig.«

11 Forordningens artikel 21, stk. 1, første afsnit, er affattet således:

»Hvis en medlemsstat, som en ansøgning om international beskyttelse indgives til, mener, at en anden medlemsstat er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen, kan den snarest muligt og under alle omstændigheder inden for en frist på tre måneder efter, at ansøgningen er indgivet, jf. artikel 20, stk. 2, anmode denne anden medlemsstat om at overtage ansøgeren.«

12 Forordningens artikel 22, stk. 2, 4, 5 og 7, fastsætter:

»2. Med henblik på proceduren til afgørelse af, hvilken stat der er ansvarlig, anvendes der beviselementer og indicier.

[…]

4. Beviskravet bør ikke gå ud over, hvad der er nødvendigt for en korrekt anvendelse af denne forordning.

5. Foreligger der ikke formelle beviser, accepterer den anmodede medlemsstat, at den er ansvarlig, såfremt indicierne er sammenhængende, kan efterprøves og er tilstrækkeligt detaljerede til at fastslå ansvaret.

[…]

7. Er der ikke givet svar på anmodningen om overtagelse ved udløbet af den frist på to måneder, der er fastsat i stk. 1, og på én måned, der er fastsat i stk. 6, anses den for at være accepteret og medfører en pligt til at overtage den pågældende person, herunder en pligt til at træffe passende foranstaltninger med henblik på ankomsten.«

13 Forordningens artikel 23 bestemmer:

»1. Når en medlemsstat, hvor en person som omhandlet i artikel 18, stk. 1, litra b), c) eller d), har indgivet en ny ansøgning om international beskyttelse, mener, at en anden medlemsstat er ansvarlig i henhold til artikel 20, stk. 5, og artikel 18, stk. 1, litra b), c) eller d), kan den anmode den anden medlemsstat om at tilbagetage den pågældende.

[…]

4. En anmodning om tilbagetagelse skal fremsættes ved brug af en standardformular og skal omfatte beviser eller indicier, jf. beskrivelsen i de to lister nævnt i artikel 22, stk. 3, og/eller relevante elementer fra den pågældendes erklæringer, der gør det muligt for myndighederne i den anmodede medlemsstat at kontrollere, om den er ansvarlig på grundlag af kriterierne i denne forordning.

Kommissionen vedtager ved gennemførelsesretsakter ensartede betingelser for udarbejdelse og indgivelse af anmodninger om tilbagetagelse. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 44, stk. 2.«

14 Dublin III-forordningens artikel 24 har følgende ordlyd:

»1. Når en medlemsstat, på hvis område en person som omhandlet i artikel 18, stk. 1, litra b), c) eller d), opholder sig uden opholdstilladelse, og som ikke har modtaget nogen ny ansøgning om international beskyttelse, mener, at en anden medlemsstat er ansvarlig i henhold til artikel 20, stk. 5, og artikel 18, stk. 1, litra b), c) eller d), kan den anmode denne anden medlemsstat om at tilbagetage den pågældende.

[…]

5. Anmodningen om tilbagetagelse af den i artikel 18, stk. 1, litra b), c) eller d), omhandlede person skal fremsættes ved brug af en standardformular og skal omfatte beviser eller indicier, jf. beskrivelsen i de to lister nævnt i artikel 22, stk. 3, og/eller relevante elementer fra den pågældendes erklæringer, der gør det muligt for myndighederne i den anmodede medlemsstat at kontrollere, om den er ansvarlig på grundlag af kriterierne i denne forordning.

[…]«

15 Forordningens artikel 25 fastsætter:

»1. Den anmodede medlemsstat foretager den nødvendige kontrol og tager stilling til anmodningen om tilbagetagelse af den pågældende så hurtigt som muligt og under alle omstændigheder senest en måned efter den dato, hvor den modtog anmodningen. Når anmodningen bygger på oplysninger fra Eurodacsystemet, sættes tidsfristen til to uger.

2. Hvis der ikke er givet svar på anmodningen om tilbagetagelse ved udløbet af den frist på en måned eller to uger, der er fastsat i stk. 1, anses den for at være accepteret, hvilket medfører en pligt til at tilbagetage den pågældende, herunder til at træffe passende foranstaltninger med henblik på ankomsten.«

16 Forordningens artikel 27, stk. 1, bestemmer:

»Ansøgeren eller en anden person som omhandlet i artikel 18, stk. 1, litra c) eller d), har ret til effektive retsmidler i form af klage eller indbringelse for en domstol eller et domstolslignende organ af de faktiske og retlige forhold mod en afgørelse om overførsel.«

Tvisterne i hovedsagerne og de præjudicielle spørgsmål

Sag C-582/17

17 Den 21. januar 2016 indgav H. en ansøgning om international beskyttelse i Nederlandene.

18 Idet statssekretæren fandt, at H. tidligere havde indgivet en ansøgning om international beskyttelse i Tyskland, fremsendte den nævnte myndighed den 21. marts 2016 en anmodning om tilbagetagelse til de tyske myndigheder på grundlag af Dublin III-forordningens artikel 18, stk. 1, litra b).

19 De tyske myndigheder besvarede ikke denne anmodning om tilbagetagelse inden for den fastsatte frist på to uger.

20 Ved afgørelse af 6. maj 2016 traf statssekretæren beslutning om ikke at behandle den af H. indgivne ansøgning om international beskyttelse, idet myndigheden var af den opfattelse, at hun ikke kunne påberåbe sig Dublin III-forordningens artikel 9 med henblik på at godtgøre, at Kongeriget Nederlandene er ansvarligt som følge af hendes ægtefælles tilstedeværelse i denne medlemsstat, for så vidt som der er tale om en tilbagetagelsessituation og ikke en overtagelsessituation.

21 H. anlagde sag ved Rechtbank den Haag, zittingsplaats Groningen (retten i første instans i Haag, tingstedet Groningen, Nederlandene), til prøvelse af den nævnte afgørelse.

22 Ved dom af 6. juni 2016 gav den nævnte ret H. medhold og annullerede statssekretærens afgørelse, idet den fastslog, at afgørelsen ikke var tilstrækkeligt begrundet.

23 H. og statssekretæren har iværksat appel til prøvelse af den nævnte dom.

24 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at det ifølge den logik, som ligger bag Dublin III-forordningen, kun er den medlemsstat, hvor den første ansøgning om international beskyttelse er indgivet, der afgør, hvilken medlemsstat der er ansvarlig. Den har heraf udledt, at H. ikke kan påberåbe sig et i forordningens kapitel III fastsat kriterium i Nederlandene, for så vidt som hun ikke ventede til afslutningen af proceduren til afgørelse af den ansvarlige medlemsstat i Tyskland, og for så vidt som der allerede foreligger en aftale om tilbagetagelse mellem disse to medlemsstater.

25 Ikke desto mindre ønsker den nævnte ret oplyst, om en sådan løsning er forenelig med den løsning, der blev valgt i domme af 7. juni 2016, Ghezelbash (C-63/15, EU:C:2016:409) og Karim (C-155/15, EU:C:2016:410).

26 På denne baggrund har Raad van State (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Nederlandene) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal [Dublin III-forordningen] fortolkes således, at kun den medlemsstat, hvor ansøgningen om international beskyttelse blev indgivet første gang, skal afgøre, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, med den konsekvens, at en udlænding kun i denne medlemsstat i henhold til [forordningens] artikel 27 kan gøre gældende for domstolene, at der er sket en ukorrekt anvendelse af et af de ansvarlighedskriterier, der er omhandlet i [forordningens] kapitel III, herunder artikel 9?«

Sag C-583/17

27 Den 9. marts 2016 indgav R. en ansøgning om international beskyttelse i Nederlandene.

28 Idet statssekretæren fandt, at R. tidligere havde indgivet en ansøgning om international beskyttelse i Tyskland, tilstillede den nævnte myndighed de tyske myndigheder en anmodning om at tage hende tilbage på grundlag af Dublin III-forordningens artikel 18, stk. 1, litra b).

29 De tyske myndigheder meddelte i første omgang afslag på denne anmodning med den begrundelse, at R. var gift med en person med international beskyttelse i Nederlandene.

30 Statssekretæren indgav derpå en anmodning til de tyske myndigheder om fornyet behandling, hvori det var anført, at det var blevet vurderet, at R.'s ægteskab med denne person ikke kunne anses for godtgjort. På grundlag af denne anmodning tog de tyske myndigheder deres standpunkt op til revision og accepterede ved afgørelse af 1. juni 2016 at tilbagetage R.

31 Ved afgørelse af 14. juli 2016 traf statssekretæren beslutning om ikke at behandle den af R. indgivne ansøgning om international beskyttelse, idet myndigheden var af den opfattelse, at den person, der hævdes at være R.'s ægtefælle, for det første ikke kan anses for et medlem af hendes familie, for så vidt som R. ikke havde sandsynliggjort det hævdede ægteskab, og at R. for det andet ikke kunne påberåbe sig Dublin III-forordningens artikel 9, idet der var tale om en tilbagetagelsessituation og ikke en overtagelsessituation.

32 R. anlagde sag ved Rechtbank den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch (retten i første instans i Haag, tingstedet 's-Hertogenbosch, Nederlandene), til prøvelse af den nævnte afgørelse.

33 Ved dom af 11. august 2016 gav den nævne ret R. medhold og annullerede statssekretærens afgørelse med den begrundelse, at en tredjelandsstatsborger kan påberåbe sig de i Dublin III-forordningens kapitel III fastsatte kriterier såvel i en overtagelsessituation som i en tilbagetagelsessituation.

34 Statssekretæren har iværksat appel til prøvelse af den nævnte dom ved den forelæggende ret.

35 På denne baggrund har Raad van State (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal [Dublin III-forordningen] fortolkes således, at kun den medlemsstat, hvor ansøgningen om international beskyttelse blev indgivet første gang, skal afgøre, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, med den konsekvens, at en udlænding kun i denne medlemsstat i henhold til [forordningens] artikel 27 kan gøre gældende for domstolene, at der er sket en ukorrekt anvendelse af et af de ansvarlighedskriterier, der er omhandlet i [forordningens] kapitel III, herunder artikel 9?

2) I hvilket omfang har det ved besvarelsen af det første spørgsmål betydning, at der i den stat, hvor udlændingen første gang har indgivet ansøgningen om international beskyttelse, allerede er truffet en afgørelse vedrørende denne ansøgning, eller at udlændingen har trukket ansøgningen tilbage for tidligt?«

36 Ved afgørelse truffet af Domstolens præsident den 19. oktober 2017 er sagerne C-582/17 og C-583/17 blevet forenet med henblik på den skriftlige forhandling, den mundtlige forhandling og dommen.

Om de præjudicielle spørgsmål

37 Med sit spørgsmål i sag C-582/17 og sine spørgsmål i sag C-583/17, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om Dublin III-forordningen skal fortolkes således, at en tredjelandsstatsborger, der har indgivet en ansøgning om international beskyttelse i en første medlemsstat, dernæst har forladt denne medlemsstat og efterfølgende har indgivet en ny ansøgning om international beskyttelse i en anden medlemsstat, kan påberåbe sig det i forordningens artikel 9 fastsatte ansvarlighedskriterium inden for rammerne af et retsmiddel iværksat i denne anden medlemsstat i henhold til forordningens artikel 27, stk. 1, til prøvelse af en afgørelse om overførsel truffet over for den pågældende.

Rækkevidden af retten til retsmidler

38 Dublin III-forordningens artikel 27, stk. 1, bestemmer, at en person, der er omfattet af en afgørelse om overførsel, har ret til effektive retsmidler i form af klage eller indbringelse for en domstol eller et domstolslignende organ af de faktiske og retlige forhold mod denne afgørelse.

39 Rækkevidden af disse retsmidler er præciseret i 19. betragtning til denne forordning, hvoraf det fremgår, at med henblik på at sikre, at folkeretten overholdes, bør adgangen til effektive retsmidler i forbindelse med afgørelser om overførsel, der er indført med nævnte forordning, omfatte både undersøgelsen af anvendelsen af samme forordning og af den retlige og faktiske situation i den medlemsstat, som ansøgeren overføres til (dom af 26.7.2017, Mengesteab, C-670/16, EU:C:2017:587, præmis 43, og af 25.10.2017, Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, præmis 37).

40 I denne sammenhæng skal det bemærkes, at henset til den generelle udvikling, som systemet til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der er indgivet i en af medlemsstaterne, har undergået som følge af vedtagelsen af Dublin III-forordningen og af denne forordnings målsætninger, skal forordningens artikel 27, stk. 1, fortolkes således, at den sag, der kan anlægges i henhold hertil til prøvelse af en afgørelse om overførsel, skal kunne omfatte såvel iagttagelsen af reglerne vedrørende tildelingen af ansvaret for at behandle en ansøgning om international beskyttelse som overholdelsen af de proceduremæssige garantier, der er fastsat i den nævnte forordning (jf. i denne retning domme af 26.7.2017, A.S., C-490/16, EU:C:2017:585, præmis 27 og 31, og Mengesteab, C-670/16, EU:C:2017:587, præmis 44-48, samt dom af 25.10.2017, Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, præmis 38).

41 Den omstændighed, at den afgørelse om overførsel, som er genstand for retsmidlet, blev vedtaget på grundlag af en overtagelsesprocedure eller en tilbagetagelsesprocedure, er ikke af en sådan art, at den kan have en indvirkning på det således anerkendte omfang af dette retsmiddel.

42 Dublin III-forordningens artikel 27, stk. 1, sikrer nemlig en ret til retsmidler såvel for ansøgere om international beskyttelse, der alt efter tilfældet kan være genstand for en overtagelsesprocedure eller en tilbagetagelsesprocedure, som for de øvrige personer, der er omhandlet i forordningens artikel 18, stk. 1, litra c) eller d), og som kan være genstand for en tilbagetagelsesprocedure, uden at der herved foretages nogen sondring for så vidt angår omfanget af de retsmidler, som disse forskellige kategorier af sagsøgere har adgang til.

43 Ikke desto mindre kan denne konstatering ikke indebære, at en berørt person for den nationale retsinstans, ved hvilken et sådant retsmiddel er blevet iværksat, kan påberåbe sig bestemmelser i denne forordning, der, for så vidt som de ikke finder anvendelse på personens situation, ikke indebar nogen forpligtelser for de kompetente myndigheder i forbindelse med gennemførelsen af overtagelses- eller tilbagetagelsesproceduren og med vedtagelsen af afgørelsen om overførsel.

44 I det foreliggende tilfælde følger det af forelæggelsesafgørelserne, at de forelagte spørgsmål netop finder deres oprindelse i de oplysninger, som den forelæggende ret ønsker med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt forordningens artikel 9 finder anvendelse på de i hovedsagerne omhandlede situationer, og dermed med hensyn til de kompetente nederlandske myndigheders forpligtelse til at tage hensyn til det i artiklen fastsatte ansvarlighedskriterium inden for rammerne af en tilbagetagelsesprocedure.

45 Med henblik på besvarelsen af disse spørgsmål skal det derfor afgøres, om de kompetente myndigheder i situationer som de i hovedsagerne omhandlede er forpligtet til under hensyntagen til dette kriterium at foretage en afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen, inden de lovligt kan fremsætte en anmodning om tilbagetagelse.

Den procedure, der finder anvendelse i situationer som de i hovedsagerne omhandlede

46 Anvendelsesområdet for tilbagetagelsesproceduren er defineret i Dublin III-forordningens artikel 23 og 24. Det fremgår af den nævnte forordnings artikel 23, stk. 1, og artikel 24, stk. 1, at denne procedure finder anvendelse på de personer, som er omfattet af forordningens artikel 20, stk. 5, eller artikel 18, stk. 1, litra b)-d).

47 Forordningens artikel 20, stk. 5, fastsætter bl.a., at bestemmelsen finder anvendelse på en ansøger, der har indgivet en ansøgning om international beskyttelse i en medlemsstat efter at have trukket sin første ansøgning, som er indgivet i en anden medlemsstat, tilbage under proceduren til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen.

48 Bestemmelsen indebærer således, at en ansøger, der formelt har meddelt den kompetente myndighed i den medlemsstat, hvor den pågældende har indgivet sin første ansøgning, om sit ønske om at trække ansøgningen tilbage, inden denne procedure er blevet afsluttet, ikke desto mindre kan overføres til denne første medlemsstat med henblik på at afslutte den nævnte procedure.

49 En overførsel i dette øjemed til den nævnte første medlemsstat skal så meget desto mere være mulig i en situation, hvor en ansøger har forladt denne medlemsstat inden afslutningen af proceduren til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen, uden at have underrettet den kompetente myndighed i denne første medlemsstat om sit ønske om at trække sin ansøgning tilbage, og hvor denne procedure følgelig fortsat er i gang i denne medlemsstat.

50 Det skal derfor fastslås, således som den finske regering og Kommissionen har gjort gældende i retsmødet, at Dublin III-forordningens artikel 20, stk. 5, ligeledes finder anvendelse i en sådan situation, idet ansøgerens afrejse fra den medlemsstat, hvor den pågældende har indgivet en ansøgning om international beskyttelse, med henblik på anvendelsen af denne bestemmelse skal sidestilles med en stiltiende tilbagetrækning af ansøgningen.

51 Hvad angår Dublin III-forordningens artikel 18, stk. 1, litra b)-d), vedrører disse bestemmelser en person, som dels har indgivet en ansøgning om international beskyttelse, som er under behandling, har trukket en sådan ansøgning tilbage under behandlingen eller har fået afslag på en sådan ansøgning, dels enten har indgivet en ansøgning i en anden medlemsstat eller opholder sig på en anden medlemsstats område uden opholdstilladelse (dom af 25.1.2018, Hasan, C-360/16, EU:C:2018:35, præmis 44).

52 For så vidt som det fremgår af den nævnte forordnings artikel 2, litra d), at behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse omfatter samtlige sagsbehandlingsskridt, der er truffet af de kompetente myndigheder vedrørende en ansøgning om international beskyttelse, bortset fra proceduren til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig i henhold til bestemmelserne i den nævnte forordning, skal det fastslås, at forordningens artikel 18, stk. 1, litra b)-d), kun kan finde anvendelse, såfremt den medlemsstat, hvor en ansøgning er blevet indgivet tidligere, har afsluttet denne afgørelsesprocedure ved at anerkende sit ansvar for at behandle ansøgningen og har indledt behandlingen af ansøgningen i overensstemmelse med direktiv 2013/32.

53 Det følger af det ovenstående, at situationer som de i hovedsagerne omhandlede er omfattet af anvendelsesområdet for tilbagetagelsesproceduren, uanset om den ansøgning om international beskyttelse, der er blevet indgivet i den første medlemsstat, er blevet trukket tilbage, eller om en behandling af ansøgningen i overensstemmelse med direktiv 2013/32 allerede er blevet indledt i den nævnte medlemsstat.

Den ordning, der finder anvendelse på tilbagetagelsesprocedurer

54 Procedurerne for overtagelse og tilbagetagelse skal nødvendigvis gennemføres i overensstemmelse med de bestemmelser, der er fastsat i Dublin III-forordningens kapitel VI (jf. i denne retning dom af 26.7.2017, Mengesteab, C-670/16, EU:C:2017:587, præmis 49, og af 13.11.2018, X og X, C-47/17 og C-48/17, EU:C:2018:900, præmis 57), og som underkaster disse procedurer forskellige ordninger, der er defineret henholdsvis i kapitlets afdeling II og III.

55 Inden for rammerne af overtagelsesproceduren gør den nævnte forordnings artikel 21, stk. 1, det kun muligt for den medlemsstat, som en ansøgning om international beskyttelse indgives til, at anmode en anden medlemsstat om at overtage en ansøger, hvis den første af disse medlemsstater mener, at den anden af disse er den medlemsstat, der er »ansvarlig for behandlingen af ansøgningen«, idet det bemærkes, at denne i princippet er den medlemsstat, som følger af de kriterier, der er fastsat i forordningens kapitel III.

56 Anvendeligheden af disse kriterier inden for rammerne af overtagelsesproceduren bekræftes af bestemmelserne i den nævnte forordnings artikel 22, stk. 2-5, der udførligt regulerer behandlingen af de beviselementer og indicier, der muliggør anvendelsen af de nævnte kriterier, og som definerer det bevisniveau, der er nødvendigt med henblik på at fastlægge den anmodede medlemsstats ansvar.

57 Det følger af disse forhold, at inden for rammerne af overtagelsesproceduren har proceduren til afgørelse af den medlemsstat, som er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen på grundlag af de i Dublin III-forordningens kapitel III fastsatte kriterier, afgørende betydning, og at den kompetente myndighed i den medlemsstat, hvor en ansøgning indgives, kun kan tilstille en anden medlemsstat en anmodning om en sådan overtagelse, hvis denne myndighed mener, at den anden medlemsstat er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen (jf. i denne retning dom af 7.6.2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, præmis 43).

58 Det samme gælder imidlertid ikke for tilbagetagelsesproceduren, for så vidt som denne reguleres af bestemmelser, der i denne henseende i væsentlig grad adskiller sig fra bestemmelserne vedrørende overtagelsesproceduren.

59 Det forholder sig nemlig for det første således, at Dublin III-forordningens artikel 23, stk. 1, og artikel 24, stk. 1, fastsætter en mulighed for at fremsætte en anmodning om tilbagetagelse, når den anmodende medlemsstat mener, at en anden medlemsstat er »ansvarlig i henhold til artikel 20, stk. 5, og artikel 18, stk. 1, litra b)[-]d)« i denne forordning, og ikke når den mener, at en anden medlemsstat er »ansvarlig for behandlingen af ansøgningen«.

60 Som anført af Kommissionen i retsmødet, følger det heraf, at ordet »ansvarlig« i Dublin III-forordningens artikel 23, stk. 1, og artikel 24, stk. 1, anvendes i en anden betydning end den, der fremgår af forordningens artikel 21, stk. 1, for så vidt som ordet ikke specifikt vedrører ansvaret for at behandle ansøgningen om international beskyttelse. Det fremgår desuden af forordningens artikel 18, stk. 2, og artikel 20, stk. 5, at målet med overførslen til den medlemsstat, der har en forpligtelse til tilbagetagelse, ikke nødvendigvis er at afslutte behandlingen af denne ansøgning.

61 I overensstemmelse med Dublin III-forordningens artikel 23, stk. 1, og artikel 24, stk. 1, forudsætter udøvelsen af beføjelsen til at fremsætte en anmodning om tilbagetagelse således ikke, at det godtgøres, at den anmodede medlemsstat er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen om international beskyttelse, men at det godtgøres, at denne medlemsstat opfylder de i forordningens artikel 20, stk. 5, eller artikel 18, stk. 1, litra b)-d), fastsatte betingelser.

62 Det fremgår af selve ordlyden af den nævnte forordnings artikel 20, stk. 5, at den ved bestemmelsen fastsatte forpligtelse til tilbagetagelse pålægges »[d]en medlemsstat, som den første ansøgning om international beskyttelse er indgivet til«. De i forordningens kapitel III fastsatte ansvarlighedskriterier kan derfor ikke tjene som grundlag for identificeringen af denne medlemsstat.

63 Desuden ville det at gøre opfyldelsen af denne forpligtelse betinget af, at proceduren til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen, er afsluttet i den anmodende medlemsstat med henblik på at kontrollere, at denne egenskab må tillægges den i den nævnte forordnings artikel 20, stk. 5, omhandlede medlemsstat, stride imod selve logikken af bestemmelsen, idet denne præciserer, at formålet med den tilbagetagelse af ansøgeren, som pålægges denne medlemsstat, er at gøre det muligt for sidstnævnte »at afslutte proceduren til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig« for behandlingen af ansøgningen.

64 Domstolen har desuden allerede fastslået, at den nævnte bestemmelse fastsætter særlige forpligtelser for den første medlemsstat, hvori en ansøgning om beskyttelse indgives, idet denne herved indrømmes en særlig status ved Dublin III-forordningen (jf. i denne retning dom af 26.7.2017, Mengesteab, C-670/16, EU:C:2017:587, præmis 93 og 95).

65 Hvad angår forordningens artikel 18, stk. 1, litra b)-d), fremgår det ganske vist af ordlyden heraf, at de heri fastsatte forpligtelser pålægges »[d]en medlemsstat, der […] er ansvarlig«.

66 Som anført i nærværende doms præmis 51 og 52, finder de i disse bestemmelser fastsatte forpligtelser til tilbagetagelse imidlertid kun anvendelse, hvis den i forordningen fastsatte procedure til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen, forinden er blevet afsluttet i den anmodede medlemsstat, og hvis denne har ført den sidstnævnte til at anerkende sit ansvar for at behandle denne ansøgning.

67 I en sådan situation er det, for så vidt som ansvaret for behandlingen af ansøgningen allerede er blevet fastlagt, ufornødent på ny at anvende reglerne vedrørende proceduren til afgørelse af dette ansvar, hvilke først og fremmest omfatter de kriterier, som er fastsat i den nævnte forordnings kapitel III.

68 Dublin III-forordningens artikel 25 bekræfter for det andet den omstændighed, at de ansvarlighedskriterier, der er fastsat i forordningens kapitel III, ikke har nogen relevans inden for rammerne af tilbagetagelsesproceduren.

69 Mens Dublin III-forordningens artikel 22, stk. 2-5, udførligt fastsætter den måde, hvorpå disse kriterier skal anvendes inden for rammerne af overtagelsesproceduren, skal det således fastslås, at forordningens artikel 25 ikke indeholder nogen tilsvarende bestemmelse og alene pålægger den anmodede medlemsstat at foretage den nødvendige kontrol med henblik på at tage stilling til anmodningen om tilbagetagelse.

70 Den forenklede karakter af tilbagetagelsesproceduren bekræftes endvidere af den omstændighed, at den i forordningens artikel 25, stk. 2, fastsatte frist til at besvare en anmodning om tilbagetagelse er væsentlig kortere end den frist til at besvare en anmodning om overtagelse, som er fastsat i forordningens artikel 22, stk. 7.

71 For det tredje bekræftes den ovenstående fortolkning af de standardformularer til brug ved anmodninger om overtagelse og ved anmodninger om tilbagetagelse, der er indeholdt i henholdsvis bilag I og bilag III til forordning nr. 1560/2003.

72 Mens det i standardformularen til brug ved anmodninger om overtagelse er anført, at den anmodede medlemsstat ved at afkrydse et felt skal angive det relevante ansvarlighedskriterium, og gør muligt at fremlægge de oplysninger, som er nødvendige med henblik på at kontrollere, at dette kriterium er opfyldt, forudsætter standardformularen til brug ved anmodninger om tilbagetagelse nemlig alene, at

den anmodende medlemsstat angiver, om dens anmodning er fremsat i medfør af Dublin III-forordningens artikel 20, stk. 5, eller artikel 18, stk. 1, litra b), c) eller d), og den indeholder ingen rubrikker, der vedrører de ansvarlighedskriterier, som er fastsat i forordningens kapitel III.

73 Det skal for det fjerde bemærkes, at den omvendte fortolkning, hvorefter en anmodning om tilbagetagelse kun kan fremsættes, hvis den anmodede medlemsstat kan udpeges som den ansvarlige medlemsstat i henhold til de ansvarlighedskriterier, der er fastsat i Dublin III-forordningens kapitel III, er i modstrid med denne forordnings generelle opbygning.

74 Den nævnte fortolkning ville nemlig i sidste ende indebære, at overtagelses- og tilbagetagelsesproceduren på næsten samtlige punkter skulle gennemføres på samme måde, og at de i praksis ville udgøre en enkelt procedure, der i første omgang ville kræve, at det på grundlag af de nævnte ansvarlighedskriterier blev afgjort, hvilken medlemsstat der var ansvarlig for behandlingen af ansøgningen, og i anden omgang, at denne medlemsstat blev tilstillet en anmodning, hvis berettigelse den ville skulle vurdere på samme grundlag.

75 Såfremt EU-lovgiver imidlertid havde haft til hensigt at indføre en sådan eneste procedure, ville den logisk set ikke have valgt i selve strukturen af forordningen at fastsætte to selvstændige procedurer, der finder anvendelse på forskellige situationer, er udførligt detaljeret og er genstand for forskellige bestemmelser.

76 For det femte og sidste kan den i nærværende doms præmis 73 anførte fortolkning ligeledes bringe opfyldelsen af visse formål med Dublin III-forordningen i fare.

77 I de tilfælde, der er omhandlet i den nævnte forordnings artikel 18, stk. 1, litra b)-d), ville denne fortolkning nemlig indebære, at de kompetente myndigheder i den anden medlemsstat kunne foretage en fornyet faktisk behandling af den konklusion, som de kompetente myndigheder i den første medlemsstat var nået frem til med hensyn til denne medlemsstats eget ansvar efter afslutningen af proceduren til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen, forudsat at de pågældende personer har forladt denne medlemsstats område, efter at denne har indledt behandlingen af deres ansøgninger, hvilket indebærer en risiko for, at tredjelandsstatsborgere, der har indgivet en ansøgning om international beskyttelse i en medlemsstat, tilskyndes til at tage til andre medlemsstater, og for, at der således opstår sekundære bevægelser, som Dublin III-forordningen netop har til formål at forhindre ved at indføre ensartede procedurer og kriterier til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig (jf. analogt dom af 17.3.2016, Mirza, C-695/15 PPU, EU:C:2016:188, præmis 52, og af 13.9.2017, Khir Amayry, C-60/16, EU:C:2017:675, præmis 37).

78 Den i nærværende doms præmis 73 anførte fortolkning kan desuden i det tilfælde, hvor den afgørelsesprocedure, der gennemføres i den anden medlemsstat, fører til et andet resultat end det, som den første medlemsstat nåede frem til, indebære et indgreb i denne forordnings væsentlige princip, der er anført i forordningens artikel 3, stk. 1, og hvorefter en ansøgning om international beskyttelse kun skal behandles af en enkelt medlemsstat.

79 En fornyet gennemgang – i givet fald foretaget flere gange – af resultatet af proceduren til afgørelse af den ansvarlige medlemsstat i en sammenhæng, hvor anvendelsen af den nævnte forordning og den effektive adgang til en international beskyttelsesprocedure allerede er blevet sikret, ville desuden udgøre et indgreb i det i femte betragtning til forordningen omhandlede mål om hurtig behandling af ansøgningerne om international beskyttelse.

80 Det følger heraf, at i de tilfælde, der er omhandlet i Dublin III-forordningens artikel 23, stk. 1, og artikel 24, stk. 1, er de pågældende kompetente myndigheder, inden de indgiver en anmodning om tilbagetagelse til en anden medlemsstat, ikke forpligtet til på grundlag af de i forordningen fastsatte ansvarlighedskriterier og navnlig ansvarlighedskriteriet i forordningens artikel 9 at afgøre, om den sidstnævnte medlemsstat er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen.

81 Det skal ikke desto mindre bemærkes, at i de tilfælde, der er omhandlet i Dublin III-forordningens artikel 20, stk. 5, vil en eventuel overførsel således principielt kunne finde sted, uden at ansvaret for behandlingen af den anmodede medlemsstats behandling af ansøgningen forinden er blevet godtgjort.

82 Som følge af en sådan overførsel og efter afslutningen i denne medlemsstat af proceduren til afgørelse af den ansvarlige medlemsstat kan det derfor ikke udelukkes, at en overførsel i den modsatte retning til den medlemsstat, der tidligere havde anmodet om tilbagetagelse af ansøgeren, er tænkelig. Som anført af den tyske regering og Kommissionen, forholder det sig desuden således, at det, henset til de i forordningens artikel 21, stk. 1, fastsatte frister, er sandsynligt, at den medlemsstat, der tidligere var forpligtet til at tilbagetage ansøgeren, efter udløbet af denne procedure ikke længere gyldigt kan fremsætte en anmodning om overtagelse.

83 Ikke desto mindre skal det bemærkes, at de ansvarlighedskriterier, der er fastsat i den nævnte forordnings artikel 8-10, sammenholdt med 13. og 14. betragtning til forordningen, har til formål at bidrage til barnets tarv og de pågældende personers familieliv, som i øvrigt er sikret i artikel 7 og 24 i chartret om grundlæggende rettigheder. I overensstemmelse med princippet om loyalt samarbejde kan en medlemsstat på denne baggrund ikke gyldigt fremsætte en anmodning om tilbagetagelse i en situation, der er omfattet af forordningens artikel 20, stk. 5, når den pågældende person har tilstillet den kompetente myndighed oplysninger, som tydeligt godtgør, at denne medlemsstat skal anses for den medlemsstat, der i henhold til disse ansvarlighedskriterier er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen. I en sådan situation tilkommer det tværtimod den nævnte medlemsstat at anse sig for ansvarlig.

84 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det i sag C-582/17 forelagte spørgsmål og de i sag C-583/17 forelagte spørgsmål besvares med, at Dublin III-forordningen skal fortolkes således, at en tredjelandsstatsborger, der har indgivet en ansøgning om international beskyttelse i en første medlemsstat, dernæst har forladt denne medlemsstat og efterfølgende har indgivet en ny ansøgning om international beskyttelse i en anden medlemsstat:

– principielt ikke kan påberåbe sig det i forordningens artikel 9 fastsatte ansvarlighedskriterium inden for rammerne af et retsmiddel iværksat i denne anden medlemsstat i henhold til forordningens artikel 27, stk. 1, til prøvelse af den afgørelse om overførsel, som er truffet over for den pågældende

– inden for rammerne af et sådan retsmiddel undtagelsesvis kan påberåbe sig dette ansvarlighedskriterium i en situation, der er omfattet af forordningens artikel 20, stk. 5, forudsat at denne tredjelandsstatsborger har tilstillet den kompetente myndighed i den anmodende medlemsstat oplysninger, som tydeligt godtgør, at denne medlemsstat skal anses for den medlemsstat, der i henhold til det nævnte ansvarlighedskriterium er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen.

Sagsomkostninger

85 Da sagernes behandling i forhold til hovedsagernes parter udgør et led i de sager, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Store Afdeling) for ret:

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandsstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne, skal fortolkes således, at en tredjelandsstatsborger, der har

indgivet en ansøgning om international beskyttelse i en første medlemsstat, dernæst har forladt denne medlemsstat og efterfølgende har indgivet en ny ansøgning om international beskyttelse i en anden medlemsstat:

– **principielt ikke kan påberåbe sig det i forordningens artikel 9 fastsatte ansvarlighedskriterium inden for rammerne af et retsmiddel iværksat i denne anden medlemsstat i henhold til forordningens artikel 27, stk. 1, til prøvelse af den afgørelse om overførsel, som er truffet over for den pågældende**

– **inden for rammerne af et sådan retsmiddel undtagelsesvis kan påberåbe sig dette ansvarlighedskriterium i en situation, der er omfattet af forordningens artikel 20, stk. 5, forudsat at denne tredjelandsstatsborger har tilstillet den kompetente myndighed i den anmodende medlemsstat oplysninger, som tydeligt godtgør, at denne medlemsstat skal anses for den medlemsstat, der i henhold til det nævnte ansvarlighedskriterium er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen.**

Underskrifter